

Datum : 26 april 2010
Afdeling : PMF
Registratienummer:

nummer PS :
Commissie : RGW
Portefeuillehouder: De Jong

Titel : Groot Mijdrecht Noord (Schetsontwerp + Inpassingsplan)

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag.
Toelichting pag.

3 bijlagen:

-
- Rapportage ‘Schetsontwerp voor de inrichting van Groot Mijdrecht Noord-oost’
 - Kaart bebouwingsclusters in GMN-oost
 - Financiële toelichting
-

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Op 6 juli 2009 hebben uw staten besloten om door te gaan met de uitvoering van Plan de Venen (1998) en Herijkt Plan de Venen 2007 voor de toekomstige inrichting van Groot Mijdrecht Noord (GMN). Daarbij hebt u onder meer besloten dat ‘*Gedeputeerde Staten op zo kort mogelijke termijn een inrichtingsplan zullen opstellen voor GMN. Hierbij zal gestreefd worden naar maatwerk, zodat langs de buitenranden van GMN oost waar mogelijk de bewoning gehandhaafd kan blijven, rekening houdend met de noodzakelijke ecologische verbinding tussen GMN oost en Marickenland. In de aanloop naar het inrichtingsplan zal bezien worden hoe met de resterende opgave van de nog niet begrensde EHS zal worden omgegaan, waarbij als minimum uitgangspunt geldt de procesafspraken uit Herijkt Plan de Venen.*’ Met dit statenvoorstel ligt het Schetsontwerp voor de inrichting van GMN ter vaststelling voor. Hierbij is meegenomen een besluit over de bebouwing langs de buitenranden van GMN-oost en een besluit over hoe met de resterende opgave van de nog niet begrensde EHS (190 ha) in het westelijk deel van GMN zal worden omgegaan. Ook wordt een voorstel gedaan voor het vervolg. Het Schetsontwerp is wat in het statenbesluit van 6 juli 2009 omschreven staat als een ‘Inrichtingsplan’. Met dit Schetsontwerp geven we invulling aan uw opdracht. Het gebruik van het begrip ‘Inrichtingsplan’ kan echter tot verwarring en onduidelijkheid leiden omdat dit een planfiguur is op grond van artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied (Wilg). Tegen bepaalde onderdelen van een vastgesteld Inrichtingsplan kan door belanghebbenden ook beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Wij hebben uw opdracht echter zo begrepen dat u niet bedoeld heeft

de vaststelling van een plan met bepaalde rechtsgevolgen zoals het Inrichtingsplan in de zin van de Wilg, maar de vaststelling van een provinciaal beleidsdocument dat de basis vormt voor verdere besluitvorming op grond van de Wet ruimtelijke ordening. In het belang van een duidelijke communicatie naar alle betrokkenen in de streek gebruiken wij in het vervolg dan ook het begrip ‘Schetsontwerp’ in plaats van ‘Inrichtingsplan’.

Voorgeschiedenis

Afgelopen jaren is de waterproblematiek van GMN uitvoerig onderzocht en zijn zes oplossingsstrategieën ontwikkeld, te weten 1) Niets doen, 2) Plan de Venen, 3) Technieken, 4) Ophogen, 5) Meegroeien en 6) Plas. De Commissie Remkes heeft in januari 2008 haar bevindingen gerapporteerd en op basis daarvan is besloten tot aanvullend onderzoek. Ten aanzien van de zes oplossingsstrategieën heeft u op 8 december 2008 geconcludeerd dat geen enkele van de zes omschreven strategieën tegelijk voldoet aan uw randvoorwaarden. U heeft daarom besloten tot het opstellen van een combinatievariant onder vier kaderstellende randvoorwaarden. Na enkele maanden bleek uit de inhoudelijke beoordeling dat een combinatievariant die volledig voldoet aan al uw randvoorwaarden, niet te realiseren is. Op 6 juli 2009 heeft u daarom besloten om door te gaan met de uitvoering van Plan de Venen (1998) en Herijkt Plan de Venen 2007 voor de toekomstige inrichting van Groot Mijdrecht Noord (GMN). Dit betekent aankopen van de agrarische gronden in het oostelijke deel van GMN en aankoop van alle aanwezige bebouwing in dit gebied ten behoeve van het realiseren van 395 ha moerasnatuur als onderdeel van de EHS. Ook betekent dit doorgaan met aankoop van gronden in GMN-west op vrijwillige basis. U heeft daarbij tevens besloten dat Gedeputeerde Staten op zo kort mogelijke termijn een Inrichtingsplan zullen opstellen voor GMN, waarbij gestreefd wordt naar maatwerk voor de bewoners langs de buitenranden van GMN-oost. Op 21 september 2009 heeft u een besluit genomen over de prioritair gebieden. Voor GMN-oost betekent dit dat het is aangewezen als prioritair gebied en dat dientengevolge gebruik gemaakt kan worden van het instrument van volledige schadeloosstelling en het instrument onteigening. Conform dat statenbesluit zal voor GMN-oost in de loop van 2013 besloten worden óf en zo ja wáár en wánnere overgegaan zal worden tot onteigening.

Essentie / samenvatting

Schetsontwerp (zie beslispunt 1)

Nadat in juli 2009 uw staten het besluit hebben genomen om verder te gaan met Plan de Venen en Herijkt Plan de Venen, is aan de slag gegaan met het opstellen van een Schetsontwerp voor de inrichting van GMN-oost. De natuuropgaven zoals geformuleerd in het Plan van Aanpak de Venen (1998), in het Natuurgebiedsplan de Venen (2001) en in Herijkt Plan de Venen 2007 vormden voor dit schetsontwerp het kader. Dit betekent het realiseren van 395 ha natuurontwikkeling in het oostelijk deel van GMN, met als natuurdoel het realiseren van een grootschalig begeleid-natuurlijk laagveenmoeras, dat dient als brongebied voor moerasvogels in de omgeving. Dit moerasgebied staat, na realisering, in verbinding met Marickenland en met Botshol en is een belangrijke schakel binnen de Groene Ruggengraat.

Het schetsontwerp geeft een beeld van de inrichting van het gebied op hoofdlijnen. Natuurdoelen en hydrologie staan in dit ontwerp centraal. Daarnaast besteedt het schetsontwerp aandacht aan de aspecten recreatie, cultuurhistorie, archeologie,

landschappelijke inpassing en leefbaarheid voor de bewoners. Wij hebben de Dienst Landelijk Gebied (DLG) de opdracht gegeven om dit Schetsontwerp op te stellen.

De essentie van de inrichting zoals weergegeven in het Schetsontwerp GMN-oost dat hier ter besluitvorming voorligt, is het volgende:

- Combinatie van land en open water, beide met verschillende soorten vegetaties: rietvelden, zeggen / liesgrasvegetaties en ondiep water begroeid met waterplanten.
- Natuurlijk verlopende fluctuaties in het waterpeil, met hogere waterstanden in de winter en lagere waterstanden in de zomer (flexibel peilbeheer). Ten opzichte van het huidige polderpeil zal het waterpeil hiertoe met ca 0,75 meter in de winter en ca. 0,25 meter in de zomer verhoogd worden. Dit hogere waterpeil heeft geen significant negatieve effecten op landbouw en bewoning in de omgeving
- Verwijdering van de fosfaatverzadigde bovengrond (gem 35 cm afplaggen). Hiermee verdwijnt een grote vracht aan voedingsstoffen die anders een negatief effect op de waterkwaliteit zouden hebben. Bij het vaststellen van het peilniveau is rekening gehouden met deze verlaging van het maaiveld.
- Brede natuurvriendelijke oever langs de Hoofdtocht (oostoever).
- Behoud van markante cultuurhistorische landschapselementen, zoals de open schootvelden van Fort Botshol en Fort Waver-Amstel (Stelling van Amsterdam).
- Recreatievoorzieningen langs de randen van het natuurgebied. Geen doorgaande fiets- en wandelpaden, wel beperkte toegang vanuit de randen van het gebied.
- Handhaving van alle bewoning langs de buitenranden van GMN-oost voor zover de bewoners dat zelf willen. Maatregelen zoals de aanleg van een kade en een buffersloot, waar nodig in combinatie met drainage en een pompinstallatie, beschermen deze bewoners tegen de mogelijke effecten van het opzetten van het waterpeil in het nieuw te ontwikkelen moeras.

Het moerasgebied dat zich zo kan ontwikkelen, vormt een grootschalig mozaïek met talrijke ecologische gradiënten, die ecologisch en waterhuishoudkundig met elkaar in verbinding staan. Het nieuwe moeras heeft kernkwaliteiten die het gebied nu niet heeft en die ook in de omgeving niet te vinden zijn. Voor moerasvogels zoals roerdomp, grote karekiet en purperreiger zal groot Mijdrecht Noord-oost zich tot kerngebied kunnen ontwikkelen.

Bewoning langs de randen van GMN-oost (zie beslispunt 2)

Behalve met het Schetsontwerp is na uw besluit van juli 2009 aan de slag gegaan met het vraagstuk van het maatwerk voor de bewoning langs de buitenranden van GMN-oost. Hiertoe hebben wij drie onderzoeken uit laten voeren (*NB: de samenvattingen hiervan zijn als bijlagen opgenomen in het bijgevoegde Schetsontwerp*):

- Een ecologisch onderzoek met als elementen: 1) een visie op randvoorwaarden voor de inrichting van GMN-oost als begeleid natuurlijk laagveenmoeras en 2) een beoordeling of bewoning langs de buitenranden van GMN-oost gegeven de natuurdoelstellingen wel / niet kan blijven.
- Een onderzoek naar de hydrologische effecten van peilopzet in GMN op de bewoning langs de buitenranden van GMN-oost.
- Een onderzoek naar de hydrologische effecten binnen en buiten polder Groot Mijdrecht ten gevolge van het verhogen van het waterpeil en het afgraven van het maaiveld.

De conclusies uit het **ecologisch onderzoek** bevestigen uw statenbesluit van 6 juli 2009, namelijk dat alle aanwezige agrarische gronden en alle aanwezige bebouwing in het oostelijk deel van GMN moeten worden aangekocht en dat de aangekochte bebouwing moet worden gesloopt. Het ecologisch onderzoek laat ook zien dat het gerechtvaardigd is om, in uitzondering hierop, daar waar bewoners van de buitenranden van GMN-oost wensen te blijven, voor hen een uitzondering te maken. De te verwachten negatieve effecten van deze bewoningsclusters op de te ontwikkelen moerasnatuur zijn acceptabel. Dit betekent dat zij, indien zij dat willen, kunnen blijven. Dit betreft de bewoningsclusters 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9 en 11 (zie kaart), te samen 23 huishoudens (van de in totaal 52 huishoudens binnen GMN-oost). Ten aanzien van de bijgebouwen bij deze woningen hanteren we het uitgangspunt dat bijgebouwen weg moeten. Indien bewoners langs de buitenranden van GMN-oost vrijwillig weg willen, dan zal de provincie hun huis met eventuele bijbehorende opstallen en grond aankopen op basis van volledige schadeloosstelling als bedoeld in de Onteigeningswet. We volgen deze lijn omdat we op lange termijn streven naar een hoogwaardig natuurgebied met een duurzaam robuust watersysteem (geen kleine onderbemalingen langs de buitenrand)

De leefbaarheid van de mensen langs de buitenrand van GMN-oost, met name langs de oostelijke buitenrand, zal aanzienlijk veranderen. Hun perceel zal worden omgeven door een kade van 75-100cm hoogte en een sloot, meestal is drainage en / of een pompinstallatie nodig om het erf en de bebouwing droog te houden. Een aantal bewoners (met name langs de oostelijke buitenrand van GMN-oost) zal te midden van water en moeras komen te wonen.

Het **hydrologisch onderzoek** laat zien dat met specifieke maatregelen de bewoning droog kan blijven, ook wanneer het peil in het aangrenzende nieuw te ontwikkelen moerasgebied met ca één meter wordt opgezet. Meer in het bijzonder betekent dit het volgende:

- Er hoeven geen maatregelen te worden getroffen bij de panden in de clusters 1 en 9 (te samen 8 huishoudens).
- Bij de clusters 2, 3, 5, 6, 7 en 11 zijn wél maatregelen nodig (te samen 15 huishoudens). Dit betekent dat rondom deze huizen een kade van ca 0,75-1,0 meter hoogte en een ringsloot wordt aangelegd, meestal in combinatie met een drainage en / of een pompinstallatie. De kosten daarvan zijn acceptabel. De aanlegkosten per cluster variëren van EUR 30.000,- tot EUR 335.000,- . Het totale bedrag voor de compenserende hydrologische maatregelen voor deze 15 huishoudens wordt geschat op 884.642 euro. Daarnaast moet gerekend worden op beheer- en onderhoudskosten van EUR 700,- tot EUR 8400,- per jaar per bebouwingscluster. Het totale bedrag voor deze beheerskosten voor de 15 huishoudens te samen bedraagt ca 25.000 euro per jaar.

Dit betekent dat er vanuit hydrologische overwegingen geen zwaarwegende redenen zijn om anders om te gaan met de bebouwing langs de buitenranden van GMN-oost dan hiervoor geconcludeerd op basis van ecologisch onderzoek.

Waterproblematiek (zie beslispunt 3)

Hydrologische effecten op de omgeving: Het hogere waterpeil in GMN-oost heeft geen significant negatieve hydrologische effecten op de omgeving:

- De totale hoeveelheid kwelwater die uit de polder moet worden afgevoerd, daalt enigszins.

- De effecten op de grondwaterstand in de omgeving zijn hooguit beperkt: bijna overal maximaal 2-3 cm verhoging van de grondwaterstand. Alleen in polder de Ronde Hoep en in polder Nellestein (nabij Botshol) stijgt het grondwater maximaal 8 cm, maar dit zal naar verwachting geen problemen opleveren. Zonodig kunnen deze effecten worden tegengegaan door middel van aanvullende inrichtingsmaatregelen.
- De kwel neemt enigszins toe in het westelijk deel van polder Groot Mijdrecht Noord en in Marickenland. Dit zal naar verwachting tot weinig problemen leiden, hooguit moet ergens een iets grotere duiker worden geplaatst.
- De chloridenvracht die op het boezemsysteem wordt geloosd, blijft vrijwel gelijk. Daarmee wordt voldaan aan de randvoorwaarde dat die chloridenvracht niet mag toenemen. Voor de concentratie van het zout geldt dat die in het begin licht stijgt (ca 3 procent) om op termijn weer af te nemen.

Scheiding zoet-zout: In de discussie over de toekomstige inrichting van GMN heeft afgelopen jaren de waterproblematiek centraal gestaan: de afvoer van het brakke water uit GMN vormt in de zomer een probleem voor de tuinbouw en de natuur in de omgeving (zoutschokken). Voor de (glas)tuinbouw is dit probleem vooralsnog opgelost door aanvoer van zoet water vanuit Waterschap Rijnland of door eigen regenwateropvang. Aanvoer vanuit Rijnland is met de klimaatverandering op termijn echter een onwenselijke situatie omdat dit waterschap zelf een tekort aan zoet water heeft. Voor de natuur is het probleem van de zoutschokken niet opgelost. Deze lijdt schade, zowel in de natuurgebieden als in de sloten in de polders daarbuiten. Een financieel haalbare oplossing hiervoor is afgelopen jaren niet gevonden. In het Statenbesluit van 6 juli 2009 is daarom besloten dat *'Gedeputeerde Staten bij het opstellen van het inrichtingsplan voor GMN in samenwerking met het waterschap AGV onder meer uitwerking zullen geven aan het principe van scheiding van zoete en zoute kwel waardoor de nadelige effecten van het brakke water in de omgeving enigszins worden verzacht.'* Hiermee wordt bedoeld dat het zoete kwelwater, dat vooral bovenkomt in de zone direct grenzend aan de Vinkeveense Plassen, apart wordt bemalen en via het oppervlaktewatersysteem benut wordt als inlaatwater voor landbouw- en natuurgebieden die in de zomer (zoet) water nodig hebben. Het brakke water (in hoeveelheid minder maar met een hoger zoutgehalte) zou dan nog steeds via de Waver en de Amstel worden afgevoerd. Het waterschap AGV is via modellenonderzoek nu bezig met een precieze uitwerking van deze op scheiding van zoet-zout gebaseerde maatregel, zodat een goede afweging gemaakt kan worden tussen de voor- en nadelen en de kosteneffectiviteit van deze maatregel. Verwacht wordt dat in de tweede helft van 2010 resultaten beschikbaar zijn en conclusies hierover getrokken kunnen worden. Met een eventuele toepassing van het principe van scheiding van zoete en zoute kwelstromen is in het Schetsontwerp al rekening gehouden.

Rijkstraject: In uw Statenbesluit van 6 juli 2009 is verder ten aanzien van de waterproblematiek besloten dat *'Gedeputeerde Staten de zoute kwelproblematiek van GMN zullen inbrengen in de ontwikkeling van de lange termijn - rijksvisie op de zoetwatervoorziening van Nederland (zie brief mevr. Huizinga).* De stand van zaken hierover is als volgt:

Op landelijk niveau loop momenteel de z.g. 'Zoetwaterverkenning', die in wisselwerking met regionale zoetwaterverkenningen wordt uitgevoerd. Eén van die regionale zoetwaterverkenningen wordt opgepakt door de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht en Rijkswaterstaat te samen. Het betreft een onderzoekspoor om de werking van het watersysteem in west/midden-Nederland goed in de vingers te krijgen en in

modellen te vertalen, zodat daarmee verschillende mogelijke oplossingen kunnen worden doorgerekend. Hierbij wordt de kennis die in het recente verleden over de situatie in en rondom GMN is opgebouwd meegenomen. Provincie en Waterschap AGV zijn bij dit traject betrokken. Als het instrumentarium klaar is dan kan gewerkt worden aan mogelijk scenario's voor de problematiek van het zoete (en brakke) water. Voordat problemen op lokaal niveau (bv: brak water uit GMN) kunnen worden onderzocht, zullen eerst keuzes op nationaal niveau moeten worden gemaakt. De landelijke planning daarbij is dat in 2013 keuzes over zoetwaterstrategieën gemaakt worden (waaronder het voor GMN belangrijke besluit over het waterpeil van het IJsselmeer) en in 2014/2015 besluitvorming plaats vindt over het complete Nationale Deltaprogramma.

Resterende EHS-opgave in GMN-west (zie beslispunt 5)

U heeft op 6 juli 2009 het volgende besloten: *'In de aanloop naar het inrichtingsplan zal bezien worden hoe met de resterende opgave van de nog niet begrensde EHS zal worden omgegaan, waarbij als minimum uitgangspunt geldt de procesafspraken uit Herijkt Plan de Venen.'*

De in 2000 gemaakt afspraken over de 190 hectare nog niet begrensde nieuwe natuur in GMN-west, zullen worden gehandhaafd. Dat betekent dat over deze kwestie in 2012 besluitvorming plaats zal vinden, conform de procesafspraken uit Herijkt Plan de Venen 2007.

Dit levert geen knelpunten op voor het oostelijke deel van de polder Groot Mijdrecht Noord, omdat natuurontwikkeling in het westelijk deel geen harde voorwaarde vormt voor de natuurontwikkeling in het oostelijke deel. Bij de uit te voeren evaluatie in 2012 kan tevens rekening worden gehouden met de stand van zaken van moerasontwikkeling in andere deelgebieden van de Venen.

Financiële consequenties (zie beslispunt 6)

Begroting: De kosten voor verwerving van gronden en opstallen en voor alle benodigde inrichtingsmaatregelen conform het Schetsontwerp worden begroot op 67,5 miljoen euro. Bij deze berekening is uitgegaan van aankoop van alle gronden en gebouwen in het gebied en van ca 25% van de woonbebouwing langs de buitenranden tot 2018 (zes woningen). Immers aankoop van de bebouwing aan de buitenranden op basis van vrijwilligheid, is een langzaam proces. Het is niet te verwachten dat dit in 2018 al geheel is gerealiseerd.

Bij deze begroting is uitgegaan van volledige schadeloosstelling voor aankoop van gronden en van bebouwing/woonhuizen. Dit uitgangspunt is ook gehanteerd voor de woningen langs de buitenranden van GMN-oost, ook al gaat het hier om aankoop op basis van vrijwilligheid. Juridisch is dit mogelijk (zie verder) en het voorkomt problemen in het gebied (iedereen gelijk behandelen).

De kosten voor de aparte peilvakken die voor de bewoning langs de buitenranden moeten worden aangelegd, te weten 0,9 miljoen euro, zijn onderdeel van de berekende 67,5 miljoen euro. Over een bijdrage van het waterschap AGV hierin, zijn we in gesprek.

Dekking: de financiële dekking voor deze 67,5 miljoen euro voor de inrichting van GMN-oost conform de voorstellen uit het Schetsontwerp komt uit twee posten: 1) de AVP-middelen en 2) de middelen van het uitvoeringsprogramma van het college van GS 2007-2011. Binnen de AVP-middelen is 27,4 miljoen euro gereserveerd in het Gebiedsprogramma De Venen voor de periode t/m 2013. Deze reservering is aangevuld met 9 miljoen coalitiegeld. Het resterende deel, te weten 31,1 miljoen euro, zal in overleg

met het rijk over de ILG-periode ná 2013 gereserveerd worden. Hierover zullen met het rijk nog afspraken worden gemaakt. De strategie is ondertussen gericht op aankoop. In 2013 is overigens ook het ijkmoment gericht op eventuele inzet van het instrument van onteigening in het kader van Groot Mijdrecht Noord-oost als prioritair gebied.

Realisatie van natuur in GMN is bij uw besluit in juli 2009 begroot op 75,5 miljoen euro. Deze begroting omvat de realisering van 395 ha moerasnatuur in GMN-oost en 190 ha nog niet begrensde EHS-natuur in GMN-west. Het bedrag van 67,5 miljoen euro past binnen deze eerdere begroting van 75,5 miljoen euro die in de bijlage van het statenvoorstel van juli 2009 is genoemd. Bovenop de 67,5 miljoen euro moet rekening gehouden worden met de mogelijke aankoop en inrichting van GMN-west.

Inpassingsplan (zie beslispunt 7)

Het belang van dit nieuwe natuurgebied, dat als kerngebied zal functioneren binnen de Groene Ruggengraat, is groot. Gecombineerd met de grote gevoeligheid van dit project en het gegeven dat de provincie in bestuurlijke zin de leiding van dit project heeft, maakt dat wordt voorgesteld om de realisatie van de EHS in GMN-oost te benoemen tot provinciaal belang.

Wanneer sprake is van een 'project van provinciaal belang' en de provincie dit project zelf wil uitvoeren, dan kan zij daarvoor een inpassingsplan vaststellen. Dit komt overeen met de sturingsfilosofie zoals vastgelegd in de Beleidslijn nieuwe Wro (vastgesteld door u op 23 juni 2008). Daar waar de provinciale verantwoordelijkheid (vanuit provinciaal belang en structuurvisie) groot is, evenals het belang van de ruimtelijke opgave, past het ontwikkelinstrument zoals een inpassingsplan. Het heeft onze voorkeur dat de gemeente De Ronde Venen zelf het bestemmingsplan opstelt voor GMN-oost. In de situatie dat de gemeente kenbaar maakt dit niet te willen doen, stellen wij voor dat wij als provincie voor dit gebied een inpassingsplan opstellen. Tegelijkertijd zal worden gestart met het opstellen van een Milieueffectrapportage.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Dit besluit geeft helderheid over de volgende zaken;

- Het Schetsontwerp geeft een verdere invulling aan de toekomstige inrichting van GMN-oost.
- Er komt duidelijkheid over de bewoning langs de randen, waarmee invulling is gegeven aan uw wens om langs de buitenranden van GMN-oost waar mogelijk de bewoning te handhaven, rekening houdend met de noodzakelijke ecologische verbinding tussen GMN oost en Marickeland.
- Er komt op procesniveau duidelijkheid over de resterende opgave van de 190 hectare nog niet begrensde EHS in GMN-west.
- Het wordt duidelijk dat het realiseren van nieuwe moerasnatuur in GMN-oost een zaak is van provinciaal belang. Indien de gemeente zelf geen bestemmingsplan voor dit gebied op wil stellen, zal de provincie dit op zich nemen in de vorm van een inpassingsplan.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

- Realiseren van het nieuwe natuurgebied in GMN-oost onder de aanduiding 'provinciaal belang' levert mogelijk spanningen op met de gemeente De Ronde Venen en met de Gebiedscommissie De Venen. De provincie kan dan immers, indien nodig, een actieve rol oppakken zoals bedoeld in de beleidslijn nieuwe

provincie :: Utrecht

Wro (opstellen inpassingsplan). Daarom dat het belangrijk is om eerst de gemeente te vragen of zij zelf het nieuwe bestemmingsplan op willen stellen.

- De hier voorgestelde inrichting voor GMN-oost zien wij als een stap in de richting van een duurzame, robuust watersysteem in dit gebied. Op lange termijn zal het gehele gebied een duurzaam robuust watersysteem hebben, zonder kleine peilvakken langs de buitenrand. Dit is in lijn met het provinciale beleid zoals verwoord in ons Waterplan. Het instellen van extra peilvakken om de bewoning langs de buitenranden van GMN te kunnen behouden levert echter een zekere spanning op met het beleid van AGV zoals geformuleerd in hun Watergebiedsplan GMN en met het beleid zoals geformuleerd in Herijkt Plan de Venen. Beide plannen geven aan dat voor GMN gestreefd wordt naar zo groot mogelijke peilvakken. Het Watergebiedsplan van AGV voegt daaraan toe het overbodig maken van onderbemalingen.

Het Schetsontwerp heeft voor het overige geen bestuurlijke dilemma's. Het is een globaal voorstel voor de inrichting van het gebied die logisch volgt uit de natuurdoelen en de randvoorwaarden die zijn gesteld.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Voor de inrichting van GMN-oost zijn geen alternatieven gegeven de natuurdoelen en de randvoorwaarden die daarbij horen. Op detailniveau moet er nog veel worden uitgewerkt, wat een opdracht is voor de vervolgstap.

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 9 maart 2010, afdeling PMF, nummer 2010INT256888

Gelezen;

De drie bijlagen, te weten:

- De rapportage ‘Schetsontwerp voor de inrichting van Groot Mijdrecht Noord-oost’
- Kaart bebouwingsclusters in GMN-oost
- De Financiële toelichting bij het Schetsontwerp GMN-oost

Besluiten dat:

1. Het Schetsontwerp voor GMN-oost, zoals bijgevoegd als bijlage bij het Statenvoorstel van 26 april, wordt vastgesteld. Dit betekent dat in het gebied een grootschalig begeleid-natuurlijk laagveenmoeras wordt gerealiseerd als onderdeel van de EHS / Groene Ruggengraat conform de beschrijving in het Schetsontwerp¹ voor de inrichting van Groot Mijdrecht Noord-oost.
2. Bewoning en bebouwing:
 - a. Alle aanwezige agrarische gronden en alle aanwezige bebouwing in het oostelijk deel van GMN worden aangekocht, de aangekochte bebouwing wordt gesloopt.
 - b. In uitzondering op a geldt dat daar waar bewoners van de buitenranden van GMN-oost wensen te blijven, voor hen een uitzondering wordt gemaakt. Dit betekent dat zij in dat geval kunnen blijven. Dit betreft de bewoningsclusters 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9 en 11 (zie kaart).
 - c. Ten aanzien van de bijgebouwen bij de woningen hanteren we het uitgangspunt dat de bijgebouwen weg moeten.
 - d. Indien bewoners langs de buitenranden van GMN-oost aangeven op basis van vrijwilligheid weg te willen gaan, dan zal de provincie hun woning aankopen met volledige schadeloosstelling.
3. Een besluit over eventuele toepassing van het principe van scheiding zoete en zoute kwelstromen zal uiterlijk december 2010 worden genomen op basis van de resultaten van het nog lopende onderzoek van AGV. In het Schetsontwerp is hier al rekening mee gehouden.
4. Met deze inrichting is voor de komende tientallen jaren een blijvende landbouwfunctie in het westelijk deel van de polder GMN gegarandeerd.
5. Een besluit over de resterende opgave van de nog niet begrensde EHS in GMN-west (190 ha) zal op basis van een evaluatie genomen worden in 2012 conform de afspraken uit Herijkt Plan de Venen 2007.

¹ Het Schetsontwerp is wat in het statenbesluit van 6 juli omschreven staat als een ‘Inrichtingsplan’.

6. Financiën: voor realisatie van 395 ha moerasnatuur in GMN-oost zijn de kosten begroot op 67,5 miljoen euro. Dit bedrag zal worden betaald uit AVP-middelen aangevuld met 9 miljoen uit de middelen van het uitvoeringsprogramma van het college van GS 2007-2011.
7. Inpassingsplan:
 - Realisatie van de EHS in GMN-oost, zoals beschreven in het Schetsontwerp, is een provinciaal belang als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro),
 - Indien de gemeente zelf geen bestemmingsplan wil opstellen voor GMN-oost, zullen we een inpassingsplan opstellen voor dit gebied door toepassing te geven aan artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening

voorzitter,

griffier,

1. Wettelijke grondslag

Provinciaal belang: Wet ruimtelijke ordening

Inpassingsplan: artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening

2. Beoogd effect

- Door realisatie van de EHS in GMN-oost te benoemen tot provinciaal belang kan het Wro-instrumentarium ingezet worden.
- Indien de gemeente zelf geen bestemmingsplan wil opstellen voor dit gebied, zullen we inpassingsplan opstellen. Hiermee hebben we als provincie, ook in het vervolgtraject, de regie over het project Groot Mijdrecht Noord.

3. Argumenten

Voor de inrichting van GMN-oost zijn geen alternatieven, uitgaande van de natuurdoelen en de randvoorwaarden die daarbij horen. Verdere uitwerkingen op detailniveau zal plaats vinden bij de vervolgstap.

4. Kanttekeningen

Bij de hierboven genoemde besluiten zijn de volgende kanttekeningen te plaatsen:

- Vanwege de grote kweldruk ter plekke zijn voor bewoningsclusters 5, 6 en 7 langs de buitenrand van GMN-oost aanvullende maatregelen nodig om het perceel en de bebouwing droog te houden. Dit is op lange termijn een situatie die gezien het ter plekke doorgaan van de bodemdaling niet houdbaar is.
- De leefbaarheid van de mensen langs de buitenrand van GMN-oost, met name langs de oostrand, zal aanzienlijk veranderen. Hun perceel zal worden omgeven door een sloot en een kade van 75-100cm hoogte en soms is aanvullend een drainage-systeem en / of een pompinstallatie nodig om het erf en de bebouwing droog te houden. Bovendien komen de bewoners langs de oostelijke buitenrand van GMN-oost te midden van water en moeras te wonen.
- Het is nog onduidelijk waar de bewoners naar toe moeten. Voor het vinden van een structurele oplossing hiervoor is samenwerking met de gemeente De Ronde Venen nodig, niet alleen wat betreft de locatiekeuze maar ook wat betreft de sociaal-maatschappelijke aspecten hiervan.

5. Financiën

Zie voor een nadere toelichting de financiële bijlage bij dit statenvoorstel.

6. Realisatie

In grote lijnen ziet de planning van het vervolgproces voor de realisatie van het moerasgebied in GMN-oost er als volgt uit:

- vanaf eind 2009 worden er met eigenaren/bewoners van GMN-oost gesprekken gevoerd om tot overeenstemming te komen over verhuizing uit de polder;
- In de loop van 2013 neemt u een beslissing óf en zo ja, wáár er overgegaan wordt tot onteigening;

7. Juridisch

Volledige schadeloosstelling: de Ontheffingswet hanteert als principe verwerving op basis van volledige schadeloosstelling. Daarbij wordt gekeken of de onteigende partij in zijn vermogenspositie wordt geschaad. De schadevergoeding is gebaseerd op de marktconforme grondprijs en een opslag voor gedeerde inkomsten en andere schade. Bij de vaststelling van de marktconforme grondprijs en overige schadecomponenten wordt gekeken naar de vigerende bestemming. Hierbij is dus géén sprake van staatssteun!

De Grondexploitatiewet (afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening) verwijst expliciet naar de artikelen 40b tot en met 40f van de Ontheffingswet m.b.t. de bepaling van de inbrengwaarde van gronden in het exploitatieplan.

8. Europa

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW): Het voorliggende Schetsontwerp betekent dat het nieuw aan te leggen moeras zal vallen onder de KRW. De KRW vereist dat het waterschap de grotere wateren in het beheergebied aanwijst als zogenaamde “KRW-waterlichamen”. Dit betekent dat wateren (plassen) met een oppervlak van meer dan 50 ha of lijnvormige wateren met een afvoerend oppervlak van meer dan 10 km² als waterlichaam worden aangewezen. In het schetsontwerp voor GMN wordt uitgegaan van realisatie van een moerasgebied met circa 100 hectare open water. Dit voldoet aan het eerste criterium voor aanwijzing als waterlichaam. Daarom mag verwacht worden, wanneer dit ontwerp wordt gerealiseerd, dat AGV dan zal besluiten dit gebied als KRW-waterlichaam aan te wijzen. Dit betekent dat ecologische waterkwaliteitsdoelstellingen moeten geformuleerd en gerealiseerd. Maatregelen die nodig en mogelijk zijn om een goede waterkwaliteit te realiseren zullen direct tijdens de inrichting van het gebied worden genomen. Hierbij gaat het met name om het afplaggen van de fosfaatverzadigde voedselrijke toplaag van de huidige bodem (ge, 35 cm dik).

Natura 2000

De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese unie. Deze gebieden zijn aangewezen omdat ze van internationaal belang zijn. Door opname van deze gebieden in de Natuurbeschermingswet is dit in de Nederlandse wetgeving verankerd. Voor alle gebieden worden beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en rond die gebieden. Ook staat in de beheerplannen hoe de doelen gaan worden gehaald. Dit betekent dat maatregelen in GMN, ook voor natuur, geen negatieve gevolgen mogen hebben voor de Botshol waar vanuit Natura 2000 een behoudsdoelstelling geldt.

Internationaal biodiversiteitsverdrag

In 1992 heeft Nederland, samen met 186 andere landen inclusief de EU het Biodiversiteitsverdrag van Rio de Janeiro ondertekend. Het verdrag is in werking getreden op 29 december 1993.

Inrichting van GMN-oost als hoogwaardig moerasgebied past binnen de beleidskaders van het ‘Beschermingsplan Moerasvogels (ministerie van LNV, 2001)’. Dit beschermingsplan is één van de acties die op nationaal niveau zijn genomen als voortvloeiende uit het internationale biodiversiteitsverdrag.

9. Communicatie

De volgende communicatieactiviteiten zijn sinds uw besluit van 6 juli 2009 genomen of op korte termijn voorzien:

- De bewoners van het gebied zijn rondom uw besluit van 6 juli 2009 per brief persoonlijk geïnformeerd.
- De bewoners en grondeigenaren van GMN-oost hebben november 2009 opnieuw persoonlijk een brief ontvangen waarbij aangegeven is dat wij graag met de bewoner / grondeigenaar persoonlijk in gesprek wil om hun specifieke situatie en wensen te bespreken, gegeven het statenbesluit van 6 juli jl. Naar aanleiding van deze brief zijn we inmiddels met zes bewoners / grondeigenaren in gesprek. De overige bewoners / grondeigenaren hebben aangegeven er nog over te willen nadenken, of vooralsnog geen gesprek te willen.
- Half februari hebben de bewoners / grondeigenaren van GMN-oost van ons een brief gekregen met de stand van zaken rondom het proces , met daarbij de aankondiging van de besluitvorming in GS en PS over het Schetsontwerp.
- Rondom de komende besluitvorming in PS worden de bewoners / grondeigenaren door ons per brief geïnformeerd over de genomen besluiten.
- Het project GMN heeft een eigen website die toegankelijk is voor een ieder en die voortdurend actueel wordt gehouden.

10. Bijlagen

Drie bijlagen:

- Rapportage ‘Schetsontwerp Groot Mijdrecht Noord’.
- Kaart bebouwingsclusters in GMN-oost
- Financiële toelichting